

Dosarul nr. 3ra-715/22

2-20078406-01-3ra-20072022

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (G. Cazacu)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (G. Mîra, A. Bostan, G. Dașchevici)

Î N C H E I E R E

17 august 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu
Nina Vascan

examinând admisibilitatea recursului depus de Serviciul Fiscal de Stat,
în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în
judecată depusă de Denis Grecu împotriva Instituției Publice „Agenția Servicii
Publice” și Serviciului Fiscal de Stat privind contestarea actelor administrative,
împotriva deciziei din 05 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a
admis apelul depus de Denis Grecu, s-a casat integral hotărârea din 14 iulie 2021 a
Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani și s-a emis o nouă decizie,

c o n s t a t ă :

La 10 iulie 2020 Denis Grecu a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” (în continuare IP „Agenția
Servicii Publice”) și Serviciului Fiscal de Stat privind contestarea actelor
administrative.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamantul a relatat că, la
21 august 2012 a fost înregistrată în Registrul de stat al persoanelor juridice
Întovărășirea Pomicolă „Briza-Agro” (în continuare ÎP „Briza-Agro”), cu forma
juridică Cooperativă de Consum și sediul în or. Vatra, mun. Chișinău, formată din
118 membri asociați persoane fizice, fapt confirmat prin certificatul de înregistrare
de stat și decizia privind înregistrarea persoanei juridice din aceeași dată.

Conform pct. 1 din Statutul întovărășirii, ÎP „Briza-Agro” este succesor de
drepturi și obligațiuni a Întovărășirii Pomicole „Briz” (în continuare ÎP „Briz”),
înregistrată la 11 iunie 1992 la Primăria or. Vatra, care gestiona terenul cu
suprafața de 8,1 ha, constituit din 118 sectoare, atribuit în baza Actului de stat
pentru dreptul de folosință a pământului, nr.B009688/1992.

În baza calității de succesor, la autoritatea administrației publice locale, după
ÎP „Briza-Agro” au fost înregistrate loturile pomicole atribuite anterior ÎP „Briz”,
cu amplasarea în or. Vatra, mun. Chișinău.

Începând cu data înregistrării de stat, ÎP „Briza-Agro” a activat în regim continuu, fiind constituite organele statutare de conducere ale întovărășirii, după cum urmează: Adunarea Generală, organul suprem de conducere al întovărășirii pomicole (pct.4.4 din Statut), se întrunește cel puțin odată pe an, Direcția, organul executiv al întovărășirii, ales din rândurile membrilor, în număr de cel puțin 5 persoane, pentru un mandat de 3 ani (pct.4,9 din Statut), Președintele asigură executarea hotărârii adunării generale și direcției (pct.4.14. din Statut).

La 26 mai 2019 a fost convocată Adunarea Generală ordinară a ÎP „Briza-Agro”, pe ordinea de zi figurând următoarele chestiuni: darea de seamă a Direcției privind activitatea în anul 2018, stabilirea mărimii taxei de înscriere, a cotizațiilor de membru cu destinație specială și a termenilor de achitare a lor pe anul 2019, aprobarea devizului de venituri și cheltuieli, statelor de personal ale lucrătorilor și retribuirea muncii, aprobarea tarifelor pentru folosirea apei și energiei electrice pentru anul 2019, privind implementarea proiectului de modificare a canalului de aprovizionare cu apă potabilă, cheltuielile necesare, altele (procesul de irigare).

Conform hotărârii Adunării Generale a ÎP „Briza-Agro” din 26 mai 2019, a fost aprobată implementarea proiectului de modificare a canalului de aprovizionare cu apă potabilă, fiind pusă în sarcina președintelui executarea acestuia. În scopul executării hotărârii Adunării Generale a întovărășirii, președintele ÎP „Briza-Agro” s-a adresat la SA „Apă Canal” pentru semnarea actelor necesare implementării proiectului, unde la etapa semnării contractului i s-a comunicat că întovărășirea este inactivă, fiind refuzată perfectarea actelor până la soluționarea problemelor legate de statutul întovărășirii.

Astfel, la 19 februarie 2020 în urma solicitării informațiilor de la IP „Agenția Servicii Publice”, privind statutul întovărășirii, s-a eliberat copia deciziei Camerei Înregistrării de Stat din 22 septembrie 2015, prin care s-a radiat din Registrul de Stat al persoanelor juridice Întovărășirea Pomicolă (ÎP) „Briza-Agro”, deși temei legal nu a existat, or, întovărășirea este persoană juridică activă.

În motivarea deciziei Camerei Înregistrării de Stat din 22 septembrie 2015, s-a invocat că, prin decizia nr.05.05.2015 de către registrator a fost inițiată din oficiu procedura de radiere din Registrul de Stat al persoanelor juridice inative a ÎP „Briza-Agro”, în termen de 2 luni de la publicarea avizului pe site-ul Camerei Înregistrării de Stat și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova a avizului privind inițierea procedurii de radiere din Registrul de Stat a ÎP „Briza-Agro” cereri și creațe nu au parvenit, dar și în temeiul prevederilor art. 26 alin.(4) și (5) din Legea nr.220 din 19 octombrie 2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali (în redacția în vigoare la data emiterii decizie).

La fel, din dosarul persoanei juridice a fost eliberată și scrisoarea Inspectoratului Fiscal Principal de Stat nr. 26-15/1-10-688/2623 din 06 aprilie 2015, prin care ÎP „Briza-Agro” a fost inclusă în lista persoanelor juridice inative.

În motivarea scrisorii nominalizate s-a indicat că în conformitate cu art. 26 alin. (6) din Legea nr.220 din 19 octombrie 2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, precum și a Regulamentului privind conlucrarea Inspectoratului Fiscal Principal de Stat și Camerei Înregistrării de Stat, întru executarea Legii nr.220 din 19 octombrie 2007, aprobat prin Ordinul

Inspectoratului Fiscal Principal de Stat nr. 504 din 23 iunie 2011 și Ministerului Justiției nr. 241 din 23 iunie 2011, prezintă lista persoanelor juridice inactive și certificatele privind lipsa restanțelor față de buget.

Referitor la calitatea sa procesuală de reclamant, Denis Grecu a relevat că este membru al ÎP „Briza-Agro”, fapt confirmat prin Lista membrilor ÎP „Briza-Agro”, dar și proprietarul lotului pomicol cu nr. cadastral XXXXXX, inclus în ÎP „Briza-Agro”, fapt confirmat prin extrasul din Registrul bunurilor imobile.

Reclamantul a susținut că actele administrative contestate îi afectează drepturile în calitate de membru al persoanei juridice radiate și în final, dreptul de proprietate asupra terenului care făcea parte din întovărășire, astfel, încât i-a fost limitat dreptul de a dispune de acest teren, având în vedere că locația lui a devenit incertă.

Iar, raportând prevederile legale menționate la actele administrative contestate, rezultă că acestea i-au afectat drepturile în calitate de membru al persoanei juridice radiate, astfel încât i se justifică calitatea procesuală de reclamant în prezenta cauză.

Denis Grecu a menționat că la 19 mai 2020 a expediat în adresa pârâților cererile prealabile, care au fost recepționate de către IP „Agenția Servicii Publice” la 25 mai 2020 și Serviciul Fiscal de Stat la 21 mai 2020, prin care a solicitat anularea actelor administrative contestate.

Așadar, reclamantul a enunțat că potrivit răspunsului IP „Agenția Servicii Publice” nr. 1/G-294/20 din 05 iunie 2020, pe care l-a recepționat la 12 iunie 2020, cererea sa prealabilă a fost respinsă ca neîntemeiată.

Iar, prin răspunsul nr.26-15/1-13 din 17 iunie 2020, pe care la recepționat la data de 18 iunie 2020, Serviciul Fiscal de Stat l-a informat că scrisoarea nr.26-15/1-10-688/2623 din 06 aprilie 2015, nu este un act juridic, dar reprezintă o operațiune administrativă, fără a produce efecte juridice.

Subsecvent, Denis Grecu a relevat că scrisoarea Inspectoratului Fiscal de Stat nr. 26-1 5/1-10-688/2623 din 06 aprilie 2015, prin care ÎP „Briza-Agro” a fost inclusă în lista persoanelor juridice inactive și prezentată Camerei Înregistrării de Stat, întrunește elementele unui act administrativ, or, aceasta produce efecte juridice proprii și reprezintă o manifestare unilaterală de voință cu caracter individual din partea unei autorități publice în vederea organizării executării legii, manifestată prin includerea persoanei juridice în categoria celor inactive și transmiterea informației în scopul emiterii deciziei de radiere din Registrul de Stat al persoanelor juridice.

Respectiv, în opinia reclamantului, nu poate fi reținut argumentul Serviciului Fiscal de Stat din răspunsul la cererea prealabilă, precum că scrisoarea Inspectoratului Fiscal de Stat nr. 26-15/1-10-688/2623 din 06 aprilie 2015 reprezintă o operațiune administrativă, deoarece, spre deosebire de operațiunea administrativă, actul contestat a produs efecte juridice.

În context, reclamantul a precizat că obiect al acțiunii constituie și decizia Camerei Înregistrării de Stat nr. 1012600025982 din 22 septembrie 2015, or, aceasta la fel produce efectele unui act administrativ și-i afectează drepturile.

În continuare, invocând dispozițiile art. 26 alin. (1) lit. a)-c) al Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000, reclamantul a menționat că la emiterea actelor administrative contestate, în raport cu ÎP „Briza-Agro”, autoritățile au aplicat eronat prevederile Legii nr. 220 din

19 octombrie 2007 privind înregistrarea de stal a persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali. Or, în speță nu s-a ținut cont că forma juridică de organizare a ÎP „Briza-Agro” este Cooperativă de consum, care are o reglementare juridică specială, prin Legea nr. 1252 din 28 septembrie 2000 cooperăției de consum, activitatea acesteia fiind posibilă în afara relațiilor comerciale specifice persoanei juridice cu scop comercial, iar legea specială nu prevede posibilitatea radierii din oficiu a cooperativei.

De asemenea, reclamantul Denis Grecu a precizat că, prin scrisoarea nr.26-15/1-10- 688/2623 din 06 aprilie 2015, Inspectoratul Fiscal Principal de Stat, în conformitate cu art. 26 alin. (6) al Legii nr.220 din 19 octombrie 2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali, a prezentat ÎS „Camera Înregistrării de Stat” lista persoanelor juridice inactive, în vederea radierii din oficiu, printre care la poziția nr. 24 a fost inclusă și ÎP „Briza-Agro”.

Astfel, făcând trimitere la prevederile art. 2, art. 26 alin. (1)-(8) ale Legii nr.220 din 19 octombrie 2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali, reclamantul a relevat că pentru a califica persoana juridică drept inactivă, urmează a fi întrunite cumulativ următoarele condiții: în decurs de 12 luni de la înregistrare, nu a prezentat dările de seamă fiscale prevăzute de legislație, nu a efectuat operațiuni pe niciun cont bancar.

Complementar, reclamantul a adăugat că pentru inițierea procedurii de radiere din oficiu, legiuitorul a stabilit ca persoana juridică să nu aibă datorii față de bugetul public național, să nu fie fondator al unei alte persoane juridice și să nu aibă filiale și reprezentanțe.

Așadar, legiuitorul a condiționat posibilitatea radierii din oficiu a persoanei juridice doar la întrunirea sumară a semnelor concrete a lipsei de activitate, deși în speță ÎP „Briza-Agro” nu putea fi atribuită la categoria persoanelor juridice inactive, deoarece în virtutea formei de organizare, activitatea întovărășirii nu presupune efectuarea operațiunilor pe conturi bancare.

Aici, reclamantul a subliniat că reieșind din decizia privind înregistrarea persoanei juridice din 21 august 2012, ÎP „Briza-Agro”, a fost înregistrată având forma juridică de organizare - Cooperativă de consum.

În context, invocând dispozițiile art. 1, 4 alin. (1) ale Legii cooperăției de consum nr. 1252 din 28 septembrie 2000, precum și a capitolului 1 din Statutul ÎP „Briza-Agro”, Denis Grecu a accentuat că ÎP „Briza-Agro” nu desfășoară activități comerciale, care să implice operațiuni bancare, respectiv prevederile legale privind persoana juridică inactivă nu se referă și nu pot fi aplicate cooperativei de consum.

Mai mult, reclamantul a susținut că atât el, cât și majoritatea membrilor ÎP „Briza-Agro” au privatizat loturile pomicole deținute, astfel achitarea impozitului funciar se efectuează direct din numele proprietarului persoană fizică.

De altfel, făcând trimitere la dispozițiile art. 15 alin. (1) și (3), art. 16 alin.(1) ale Legii cooperăției de consum nr. 1252 din 28 septembrie 2000, reclamantul a indicat că, ÎP „Briza-Agro” a prezentat dările de seamă pentru perioada anilor 2012-2015, informația fiind păstrată în format electronic la Serviciul Fiscal de Stat.

Prin urmare, în opinia reclamantului, întreprinderea eronat a fost inclusă în lista persoanelor inactive, în condițiile în care a prezentat organului fiscal în format electronic dările de seamă.

La fel, în susținerea cererii de chemare în judecată, Denis Grecu a relatat că organele de conducere ale ÎP „Briza-Agro” au activat în regim continuu, fapt confirmat prin hotărârea Adunării Generale a ÎP „Briza-Agro”, adoptată în anul 2013, dar și de actele obținute de la autoritățile publice locale, care nu au fost informate despre radierea întovărășirii.

Mai mult, potrivit certificatului nr. 46 din 15 ianuarie 2019, eliberat de către Primăria or. Vatra, ÎP „Briza-Agro” i s-a permis proiectarea apeductului la imobilul construit pe terenul extravilan, la rețeaua de alimentare cu apă din str. Lacului nr. 1, 2, cu racordarea în căminul existent cu condiția obținerii tuturor actelor ce țin de coordonarea proiectului, iar prin Autorizația de Construire nr. 13 din 05 iulie 2019, s-a autorizat executarea lucrărilor de construire „Rețele exterioare de alimentare cu apă și canalizare” extravilan or. Vatra, ÎP „Briza-Agro”.

Respectiv, ținând cont de circumstanțele menționate, rezultă că scrisoarea Inspectoratului Fiscal Principal de Stat nr.26-15/1-10-688/2623 din 06 aprilie 2015 și decizia privind radierea persoanei juridice din 22 septembrie 2015 contravin prevederilor legale și constituționale, care garantează dreptul persoanei juridice de a activa.

Cu titlu subsidiar, reclamantul a notat că, înființarea unei persoane juridice presupune apariția dreptului de proprietate a fondatorilor și membrilor săi, iar potrivit extrasului din Registrul de Stat al persoanelor juridice, fondatorii ÎP „Briza-Agro” sunt 118 persoane, care achită cotizațiile de membru, având drepturi corespunzătoare.

Prin urmare, radierea ÎP „Briza-Agro” privează 118 persoane, de dreptul lor de proprietate și de statutul deținut, fără a le fi compensate cheltuielile suportate.

În context, reclamantul a subliniat că actualmente crearea și înregistrarea unor întovărășiri pomicole noi este imposibilă, deoarece potrivit art.1 din Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova cu privire la întovărășirile pomicole nr. 629 din 05 iulie 1991, repartizarea în continuare a terenurilor pentru crearea noilor întovărășiri pomicole este sistată. Astfel, proprietarii loturilor pomicole ale ÎP „Briza-Agro” sunt privați de posibilitatea beneficierii de drepturile pe care le dețin în privința loturilor respective în lipsa întovărășirii.

Totodată, a precizat că ÎP „Briza-Agro” a fost organizată în forma cooperativei de consum, activitatea căreia este reglementată de actul juridic special, Legea cooperăției de consum nr.1252 din 28 septembrie 2000, care la art. 102 alin. (1) și alin. (2) lit. a) și b) stipulează că lichidarea organizației cooperatiste de consum conduce la încetarea activității ei fără trecerea pe cale succesorală a drepturilor și obligațiilor ei la alte organizații; organizația cooperatistă de consum se lichidează prin hotărâre a organului ei suprem de conducere, în conformitate cu condițiile prevăzute în statut, a instanței de judecată, conform legislației.

Așadar, legiuitorul nu a prevăzut dreptul radierii din oficiu a cooperativei de consum, iar pornind de la regula stabilită de art. 6 alin. (3) al Legii cu privire la actele legislative nr. 780 din 27 decembrie 2001 că, în caz de divergență între o normă a actului legislativ general și o normă a actului legislativ special cu aceeași forță juridică, se aplică norma actului legislativ special, autoritățile administrative urmau să aplice anume norma specială în raport cu norma generală, prevăzută de art. 26 al Legii nr. 220 din 19 octombrie 2007 privind înregistrarea de stat a

persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali, respectiv radierea putea avea loc doar pe cale judiciară și nicidecum din oficiu. Astfel, decizia este contrară procedurilor prevăzute de lege.

La acest capitol, reclamantul a indicat că dispozițiile art.26 alin. (3) și (4) al Legii nr. 220 din 19 octombrie 2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali, stabilesc procedura necesară a fi respectată până la emiterea deciziei cu privire la radierea din oficiu a persoanei Juridice inclusă în lista celor inactive.

În speță, Camera Înregistrării de Stat a încălcat procedura menționată și nu a comunicat persoanei decizia de inițiere a procedurii de radiere din Registrul de Stat al persoanelor juridice, nu a publicat pe site-ul său oficial avizul cu privire la inițierea procedurii de radiere din Registrul de Stat a persoanei juridice inactive.

De altfel, reclamantul a subliniat că pe lângă Legea nr.220 din 19 octombrie 2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali, emiterea actelor administrative, care vizează persoanele juridice este reglementată și de Legea nr.235 din 20 iulie 2006 privind principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.

Astfel, făcând referire la dispozițiile art. 3, 4 lit. a) și b), art. 8 și 16 alin. (5) din Legea nr.235 din 20 iulie 2006 privind principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător Denis Grecu a relevat că Inspectoratul Fiscal Principal de Stat și ÎS „Camera Înregistrării de Stat” nu au respectat prevederile legale, care garantează transparența în activitatea decizională prin implicarea persoanei vizate în procesul luării deciziei, ceea ce constituie o încălcare a procedurii emiterii actelor administrative.

De asemenea, organul fiscal, care a inclus ÎP „Briza-Agro” în lista persoanelor juridice inactive și ÎS „Camera Înregistrării de Stat”, nu au verificat corectitudinea sancțiunilor emise și nu au acordat posibilitatea întreprinzătorului de a o contesta, prin ce la fel au încălcat procedura emiterii actelor administrative.

Având în vedere cele enunțate, Denis Grecu a solicitat anularea scrisorii Inspectoratului Fiscal Principal de Stat nr.26-15/1-10-688/2623 din 06 aprilie 2015, în partea pct. 24 din Lista persoanelor juridice inactive, din anexa la scrisoare (ÎP „Briza-Agro”) și a deciziei ÎS „Camera Înregistrării de Stat” din 22 septembrie 2015 privind radierea din oficiu a persoanei juridice inactive din Registrul de Stat al persoanelor juridice, emisă în privința ÎP „Briza-Agro”.

Prin hotărârea din 14 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani, cererea de chemare în judecată depusă de Denis Grecu, a fost respinsă ca neîntemeiată (f.d. 149, Vol.I).

La 26 iulie 2021, în termenul prevăzut de art. 232 din Codul administrativ, Denis Grecu, reprezentat de avocatul Serghei Zubco a depus apel, iar la 15 noiembrie 2021 a prezentat motivarea apelului împotriva hotărârii din 14 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, solicitând casarea hotărârii contestate și emiterea unei decizii noi de admitere a cererii de chemare în judecată (f.d.154-156; 183-192, Vol.I).

Prin decizia din 05 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a casat integral hotărârea din 14 iulie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani și s-a emis o nouă decizie, prin care s-a admis acțiunea înaintată de Denis Grecu.

S-a anulat scrisoarea Inspectoratului Fiscal Principal de Stat nr. 26-15/1-10-688/2623 din 06 aprilie 2015, în partea pct. 24 din Lista persoanelor

juridice inactive, din anexa la scrisoare (ÎP „Briza-Agro”).

S-a anulat decizia Camerei Înregistrării de Stat privind radierea din oficiu a persoanei juridice inactive din Registrul de Stat al persoanelor juridice din 22 septembrie 2015, emisă în privința ÎP „Briza-Agro” (f.d.218-231, Vol.I).

În susținerea deciziei emise, referitor la pretenția reclamantului privind anularea scrisorii Inspectoratului Fiscal Principal de Stat nr. 26-15/1-10-688/2623 din 06 aprilie 2015, în partea pct. 24 din Lista persoanelor juridice inactive din anexa la scrisoare (ÎP „Briza-Agro”), Curtea de Apel Chișinău invocând dispozițiile art. 2, 26 alin. (6) ale Legii nr. 220 din 19 octombrie 2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali (în redacția la data întocmirii scrisorii contestate), art. 1, 4 alin. (1) din Legea cooperăției de consum nr. 1252 din 28 septembrie 2000 și Capitolului I al Statutului ÎP „Briza-Agro”, a menționat că la întocmirea scrisorii nominalizate, Inspectoratul Fiscal Principal de Stat nu a ținut cont de faptul că, potrivit deciziei Camerei Înregistrării de Stat nr. 1012600025982 din 21 august 2012 privind înregistrarea persoanei juridice, forma juridică de organizare a ÎP „Briza-Agro”, este cooperativă de consum (inclusiv prestarea serviciilor).

Astfel, ÎP „Briza-Agro” nu desfășoară activități comerciale, care să implice operațiuni bancare. Respectiv, Inspectoratul Fiscal Principal de Stat întocmind Lista persoanelor juridice inactive și incluzând în pct. 24 - ÎP „Briza-Agro”, nu a ținut cont de faptul că prevederile Legii nr. 220 din 19 octombrie 2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și întreprinzătorilor individuali, care definesc și califică o persoană juridică drept inactivă, sunt inaplicabile cooperativei de consum, întrucât nu poate fi impusă obligația efectuării operațiunilor bancare unei persoane juridice, care nu practică activitate de întreprinzător.

Cât privește plata impozitului funciar, instanța de apel a indicat că, potrivit statutului ÎP „Briza-Agro”, întovărășirea este formată din membri persoane fizice, deținători ai loturilor pomicole, care achită direct la bugetul de stat impozitul funciar potrivit ordinii stabilite de Hotărârea Guvernului nr. 629 din 13 noiembrie 1991 cu privire la întovărășirile pomicole, respectiv, întovărășirea nu este ținută să facă achitări periodice ale impozitului funciar în bugetul de stat, obligația respectivă revenind fiecărui membru în parte.

Mai mult, majoritatea membrilor ÎP „Briza-Agro” au privatizat loturile pomicole deținute, inclusiv și Denis Grecu, astfel încât achitarea impozitului funciar se efectuează direct din numele proprietarului persoană fizică.

De altfel, instanța de apel a relevat că, ÎP „Briza-Agro” nu putea fi atribuită la categoria persoanelor juridice inactive, deoarece conform răspunsului Serviciului Fiscal de Stat nr. 26/2-09/2-25-2147 din 08 iulie 2020, ÎP „Briza-Agro” a prezentat Declarațiile cu privire la impozitul pe venit pentru perioadele fiscale 2012-2014, însă răspunsul nominalizat a fost lăsat fără apreciere de instanța de fond.

La fel, Curtea de Apel Chișinău a enunțat că la probatoriul cauzei au fost anexate și alte înscrisuri care combat argumentul Inspectoratului Fiscal Principal de Stat despre inactivitatea ÎP „Briza-Agro”.

La acest capitol, instanța ierarhic inferioară a precizat că, în anul 2013 a fost adoptată hotărârea privind aprobarea bugetului întovărășirii. Din conținutul acesteia rezultă aprobarea cheltuielilor pentru lucrările de amenajare a teritoriului întovărășirii și datoriile existente, fiind evident că întovărășirea activează în interesele membrilor săi (f.d. 27-28, Vol.I).

Totodată, activitatea întovărășirii se confirmă și prin actele obținute de la autoritățile publice locale, care nu au fost informate despre radierea persoanei juridice.

Astfel, potrivit certificatului nr.46 din 15 ianuarie 2019, eliberat de către Primăria or. Vatra, ÎP „Briza-Agro” s-a permis proiectarea apeductului la imobilul construit pe terenul cu nr. cadastral XXXXXX situat pe adresa: mun. XXXXXX, or. XXXXXX, extravilan, la rețeaua de alimentare cu apă din str. Lacului nr.1, 2, cu racordarea în căminul existent, cu condiția obținerii tuturor actelor ce țin de coordonarea proiectului (f.d. 38, Vol.I).

Iar, potrivit Autorizației de Construire nr.13 din 05 iulie 2019, s-au autorizat executarea lucrărilor de construire „Rețele exterioare de alimentare cu apă și canalizare” (f.d. 40-41, Vol.I).

În lumina celor relatate, instanța de apel a constatat că pct. 24 al Listei persoanelor juridice inactive, anexată la scrisoarea nr. 26-15/1-10-688/2623 din 06 aprilie 2015, a fost întocmită de Inspectoratul Fiscal Principal de Stat fără a ține cont de forma juridică de organizare a ÎP „Briza-Agro”, fapt care a și dus la aplicarea greșită a prevederilor art. 26 alin. (6) din Legea nr. 220 din 19 octombrie 2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali.

Așadar, ținând cont de faptul că la verificarea legalității actului administrativ individual defavorabil, se efectuează controlul și asupra operațiunilor administrative, care au stat la baza emiterii actului administrativ individual, Curtea de Apel Chișinău a concluzionat că, în speță, sunt întrunite temeiurile legale pentru a dispune anularea scrisorii Inspectoratului Fiscal Principal de Stat nr. 26-15/1-10-688/2623 din 06 aprilie 2015, în partea pct. 24 din Lista persoanelor juridice inactive, din anexa la scrisoare (ÎP „Briza-Agro”), ca fiind emisă contrar legii.

La pretenția reclamantului privind anularea deciziei Camerei Înregistrării de Stat din 22 septembrie 2015, dosar nr. 1012600025982, instanța de apel a reținut dispozițiile art. 26 din Legea nr. 220 din 19 octombrie 2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali (în redacția la data emiterii actului administrativ contestat), relevând că actul administrativ individual defavorabil contestat, este ilegal și urmează a fi anulat, întrucât a fost emis cu aprecierea greșită a stării de fapt și aplicarea eronată a normelor materiale. Or, Camera Înregistrării de Stat emițând decizia de radiere a ÎP „Briza-Agro”, nu a ținut cont de forma juridică de organizare a acesteia.

Respectiv, Camera Înregistrării de Stat a ajuns la o concluzie greșită că, în speță, erau aplicabile prevederile art. 26 din Legea nr. 220 din 19 octombrie 2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali și că ÎP „Briza-Agro” putea fi radiată din Registrul de Stat al persoanelor juridice, în baza deciziei Registrului inițiată din oficiu.

Subsecvent, făcând trimitere la prevederile art. 97, 102 alin. (2) din Legea cooperăției de consum nr. 1252 din 28 septembrie 2000, instanța ierarhic inferioară a opinat că în virtutea formei specifice de organizare, ÎP „Briza-Agro” nu putea fi radiată în baza art. 26 din Legea nr. 220 din 19 octombrie 2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, întrucât astfel de acțiuni ale registrului, ar putea fi apreciate ca o imixtiune în activitatea cooperativei. Or, conform art. 15 alin. (3) al Legii cooperăției de

consum nr. 1252 din 28 septembrie 2000, se interzice imixtiunea autorităților publice în activitatea economică, financiară și de altă natură a organizațiilor cooperatiste de consum.

Mai mult, procedura de radiere a ÎP „Briza-Agro” a fost inițiată de Camera Înregistrării de Stat în baza scrisorii Inspectoratului Fiscal Principal de Stat nr. 26-15/1-10-688/2623 din 06 aprilie 2015, la care a fost anexată Lista persoanelor juridice inactive, în pct. 24 figurând ÎP „Briza-Agro”. Însă, în urma controlului judecătoresc s-a constatat ilegalitatea scrisorii respective în partea ce se referă la ÎP „Briza-Agro”, prin urmare, subsecvent se constată ilegalitatea deciziei registratorului din 22 septembrie 2015, prin care s-a dispus radierea din Registrul de Stat al persoanelor juridice a ÎP „Briza-Agro”.

La 08 aprilie 2022 Serviciul Fiscal de Stat a depus recurs, iar la 25 iulie 2022 a prezentat motivarea recursului împotriva deciziei din 05 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău solicitând casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

Serviciul Fiscal de Stat a indicat că recursul a fost depus în termen, deoarece decizia motivată din 05 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău i-a fost notificată la data de 08 iulie 2022.

În susținerea recursului, Serviciul Fiscal de Stat a indicat motivele de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în prima instanță și instanța de apel, suplimentar menționând că nu este de acord cu decizia din 05 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, deoarece a fost emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material și procedural.

Subsecvent, recurentul a susținut că decizia Camerei Înregistrării de Stat din 22 septembrie 2015 a fost emisă cu respectarea procedurii legale de radiere a persoanelor juridice din Registrul de Stat al persoanelor juridice, respectiv neîntemeiat a fost anulată de către instanța de apel.

La 26 iulie 2022 în adresa lui Denis Grecu și a IP „Agenția Servicii Publice” a fost expediată copia recursului depus de Serviciul Fiscal de Stat, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

Prin referința depusă la 16 august 2022 Denis Grecu a solicitat declararea inadmisibilă a recursului depus de Serviciul Fiscal de Stat, sau respingerea acestuia ca fiind neîntemeiat.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Iar, conform art. 245 din același Cod, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia în prezenta cauză de contencios administrativ la 05 aprilie 2022.

Din materialele cauzei rezultă că copia dispozitivului deciziei din 05 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată la adresa electronică a Serviciului Fiscal de Stat la data de 11 aprilie 2022, iar a deciziei motivate la

08 iulie 2022, fapte confirmate prin extrasele din poșta electronică, anexate la dosar (f.d.232, 234, Vol.I).

Astfel, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că Serviciul Fiscal de Stat s-a conformat dispozițiilor art. 245 din Codul administrativ și a depus în termen recursul la 08 aprilie 2022, iar motivarea recursului la 25 iulie 2022.

Examinând temeiurile recursului depus de Serviciul Fiscal de Stat în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

Prin prisma art.246, alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art.246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Instanța de recurs menționează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245, alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de

ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Astfel, completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că cererea de recurs depusă de Serviciul Fiscal de Stat, este inadmisibilă.

Conform art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Serviciul Fiscal de Stat se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Iurie Bejenaru

judecătorii

Nicolae Craiu

Nina Vascan